

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

ODJEL ZA ANGLISTIKU

Poziv na suradnju u zborniku:

PREISPISIVANJE URBANIH PROSTORA U ANGLOFONOJ KNJIŽEVNOSTI I KULTURI

rok za slanje priloga - 1. listopada 2021.

„The city blew the windows of my brain wide open.“
Hanif Kureishi, *The Buddha of Suburbia*

Veza između urbanog prostora i ljudske subjektivnosti među najvažnijim je aspektima urbane književnosti. Utjecaj urbane sredine na identitet pojedinca, odnosno utjecaj pojedinca na razvoj grada učestala je tema britanske književnosti od razdoblja klasicizma do danas. Grad kao središte „političkog uređenja, ali i društvenog kaosa“ (Lehan 3) inspirirao je brojna djela Daniela Defoea koji bilježi začetke modernog grada (Londona) prije svega kao financijskog i ekonomskog središta. U romanima Charlesa Dickensa ta brzorastuća londonska metropola istovremeno predstavlja i mamac i zamku za neutažive ljudske želje i ambicije. U njegovom zadnjem dovršenom romanu, *Our Mutual Friend*, London se pretvara u mjesto posvemašnjeg beznađa; 'tako crn' i 'kreštav, 'tako izmučeni' grad. Prikaz modernog grada neizostavno je vezan i uz figuru *flâneura*, baudelaireovskog gradskog šetača i distanciranog promatrača kojeg možemo prepoznati i u Joyceovu Leopoldu Bloomu i njegovim šetnjama Dublinom. Modernisti su pak u svojim interpretacijama grada često naglašavali fragmentiranost i urbanu (industrijsku) degeneraciju, tražeći alternativu u ruralnim zajednicama i 'primitivizmu'.

Upravo je urbanost u fokusu dvaju kanonskih djela modernizma: Joyceovom *Ulyssesu* i poemi *The Waste Land* T.S. Eliota, oba objavljena 1922.godine. Živeći u samonametnutom egzilu, James Joyce se u književnosti uvijek vraćao rodnom Dublinu, alegorijski portretirajući njegov krajolik u romanu *Finnegans Wake* ili slaveći „neurednu stereofonsku stvarnost urbane svakodnevice“ u *Ulyssesu* (Weinstein 141). S druge strane, Eliotov suvremeni London, 'nestvarni grad' ('unreal city'), moguće je čitati kao dehumanizirani sekularni pakao posve odsječen od životne energije i ritmova

prirode. Urbani prostori bili su vrlo privlačni i novonastaloj umjetnosti – filmu - što je vidljivo iz urbanih dokumentaraca prve polovice 20.stoljeća, takozvanih 'gradskih simfonija' ('citysymphonies'). Uslijed društvenih i političkih promjena urbana su se središta do kraja 20.stoljeća i početkom 21.stoljeća postupno transformirala, pa su se tako mijenjali i prikazi urbanog u književnosti i kulturi, ali i teorijski okviri koji nastoje konceptualizirati urbani prostor i doživljaj urbanog. Suvremeni britanski pisci poput Zadie Smith, Martina Amisa, Willa Selfa, Iana McEwana, Monice Ali, Hanifa Kureishija i drugih istražuju mnogobrojna lica urbanog i suburbanog življenja u kontekstu globalnog kapitalizma i posredstvom migracijskih procesa umnogome izmijenjenog i izrazito dinamičnog krajolika grada. Na taj se način pozicioniraju i unutar aktualnih interdisciplinarnih debata o značenju i ulozi grada i urbanog prostora u novom mileniju. Nimalo pritom ne iznenađuje da trend prikaza urbanosti ne gubi na popularnosti ni u suvremenoj kinematografiji i u televizijskim serijama, a njegova distopijska varijanta prisutna je posebice u gradovima budućnosti SF žanra (npr. filmovi *Blade Runner*, *The Fifth Element*, *Minority Report*, TV serije *The Expanse*).

Ovim zbornikom željele bismo posredno obilježiti i stogodišnjicu objave Joyceova *Ulyssesa* i Eliotove poeme *The Waste Land*. Prihvaćamo znanstvene radove koji se bave prikazom urbanog prostora iz različitih metodoloških perspektiva, kroz različita razdoblja i raznovrsne žanrove (poezija, proza, film, popularna kultura) ne samo u okvirima britanske književnosti i kulture već i šireg anglofonog područja (američka, kanadska, irska, australska književnost i kultura). Želja nam je otvoriti nove smjerove u kulturno-kritičkim promišljanjima, pa nas posebice zanimaju nova čitanja/pristupi urbanom prostoru u kanonskim djelima kao i njegov prikaz u suvremenoj književnosti i popularnoj kulturi.

Neke od predloženih tema ovog zbornika (pritom ne isključujemo i ostale srodne teme):

- afektivni odgovor na urbano
- urbana multikulturalnost u 20. i 21.stoljeću – migracije i egzil
- privatno/osobno i vanjsko/javno
- grad kao prostor konzumiranja
- ruralno/urbano
- urbani domesticitet
- grad kao prostor muškog konstrukta/ženske objektivacije
- (sub)urbani prostori i klasne podjele
- suburbija i centar grada
- urbani prostor i re-konceptualizacija britanskog/engleskog identiteta
- formiranje identiteta u etnički raznovrsnom urbanom prostoru
- nostalgija i urbani prostor
- urbani prostor na filmu; *city symphonies*, distopijski film i grad budućnosti; dokumentarni film i grad

Bibliografija:

Ball, John Clement. *Imagining London: Postcolonial Fiction and the Transnational Metropolis*. University of Toronto Press, 2004.

Bridge, Gary and Sophie Watson, ur. *The New Blackwell Companion to the City*. Wiley-Blackwell, 2013.

Cornier Michael, Magali, ur. *Twenty-First-Century British Fiction and the City*. Palgrave Macmillan, 2018.

Cuevas, Susanne, *Babylon and Golden City; Representations of London in Black and Asian British Novels since the 1990s*. Universitätsverlag WINTER, 2008.

Hubble Nick and Philip Tew, ur. *London in Contemporary British Fiction; The City Beyond the City*. Bloomsbury Academic, 2016.

Lehan, Richard. *The City in Literature: An Intellectual and Cultural History*. University of California Press, 1998.

Perfect, Michael. *Contemporary Fictions of Multiculturalism: Diversity and the Millennial London Novel*. Palgrave, 2014.

Schoene, Bertold. *The Cosmopolitan Novel*. Edinburgh University Press, 2009.

Weinstein, Arnold. "Fragment and Form in the City of Modernism." *The Cambridge Companion to the City in Literature*, ur. Kevin McNamara, Cambridge University Press, 2014, str. 138-152.

Rukopis možete poslati elektronskom poštom na adrese: vukic@unizd.hr i mbregov@unizd.hr. Prilozi opsega od 5 do 6 000 riječi trebaju biti formatirani u skladu s **MLA standardom navođenja izvora (8. izdanje; LINK)**. Jezik rukopisa može biti hrvatski, crnogorski, bosanski ili srpski.

Krajnji rok za slanje priloga produžen je do **1. listopada 2021.** Zbornik planiramo objaviti u 2022. godini u izdanju Sveučilišta u Zadru.

Veselimo se Vašim priložima i budućoj suradnji!

Urednice:

Vesna Ukić Košta i Monika Bregović
Odjel za anglistiku
Sveučilište u Zadru